

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1792
Tarih : 20.04.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Taşeron işçilerin sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılması ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

İdris BALUKEN

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

AKP'nin küresel sisteme uyum sağlamak üzere iktidarının ilk yıllarında devreye koyduğu neoliberal politikalar, 14 yıllık iktidarı boyunca etkisini artırarak süregelmektedir. Örgütlü emeği, güvencesizlik saldırıları ile çözmek, güvencesizlik ile donatılmış emeği sömürmek üzere inşa edilen bu politikalar, sermayenin daha fazla güçlenmesi amacını taşımış ve AKP'nin gündeminden hiç düşmemiştir. Bu temelde AKP döneminde gerçekleştirilen neoliberal politikalar sonucu emekçilerin milli gelirden aldığı pay yarı yarıya azalmıştır. Ekonominin büyüdüğü, ücretlerin arttığı söylemleri emekçilerin neredeyse tamamının yoksulluk sınırının altında bir ücrete çalıştıkları gerçeğini hiç değiştirmemiştir. Geçtiğimiz 10 senede yoksulluk sınırının altında olan ailelerin oranı %50'den %85'e çıkmıştır. Geliri artmayan işçi borca yönlendirilmiştir. Bugün 25 milyon kişinin 400 milyar TL'den fazla borcu bulunmaktadır. 3.5 milyon kişi kart borcunu ödeyemediği için hakkında yasal işlem başlatılmış durumdadır. Yani AKP döneminde emekçiler insanca yaşam koşullarına kavuşmadığı gibi güvenceli çalışma, sendikal haklar gibi temel hakları da bir bir elinden alınmaktadır. AKP döneminde toplu sözleşme hakkı olan işçi oranı %10,6'dan % 4,5'a düşmüştür.

AKP döneminde emeğe yönelik saldırının en temel yöntemi taşeronlaştırma olmuştur. 2002 yılında 387 bin olan taşeron işçi sayısı, 2014 yılı itibariyle yaklaşık olarak 1,5 milyonu geçmiştir. Yine bazı kaynakların verilerine göre, 2002 yılından önce kamu kurum ve kuruluşlarında 450 bin işçi istihdam edilirken 2014 yılı itibariyle sayı 190 bine düşürülmüş, taşeron işçi sayısı ise 700 bine dayanmıştır.

Bir yandan taşeronlaştırma diğer taraftan sendikasızlaştırma ve kayıt dışılık emek gücüne yönelik saldırıların başlıklarından olurken, AKP iktidarı Özel İstihdam Büroları adı altında bir yasa tasarısını da ülkenin gündemine getirmiş bulunmaktadır. Kamuoyunda "Kölelik Yasası" olarak bilinen bu yasa tasarısı ile Türkiye'de değerin yüzde 85'lik kısmını üreten emek gücünün tüm kazanımları elinden alınmaya çalışılmaktadır. Bu yasa tasarısı ile birlikte, emekçiye daha fazla güvencesizleştirilmiş bir iş yaşamı, kıdem tazminatı ve yıllık ücretli izin haklarının gaspı, emekli olamama, düşük ücret; baskı, yaralanma ve işçi cinayetleri olarak geri dönecektir. Kısaca bu yasa tasarısı ile Soma'da 301 işçinin katledilmesine yol açan "dayıbaşı" sisteminin tüm Türkiye'ye ve tüm işyerlerine yayılması amaçlanmaktadır.

AKP'nin emek politikaları kölelik koşullarının dayatılması ve sömürünün derinleştirilmesi/yaygınlaştırılması üzerinden ilerlerken, AKP'li temsilciler politik söylemlerinde halkı aldatmaya yönelik argümanlar geliştirmeye devam etmektedir. Bu aldatmayı açığa çıkaran önemli örneklerden biri seçim öncesi Başbakan tarafından açıklanan "taşeron işçilere kadro" sözüdür. Genel seçim öncesinde meydanlarda "kamudaki taşeron işçileri kadroya alacağız" söylemiyle oy isteyen AKP hükümetinin geline nokta taşeron işçileri kadroya almak yerine yeni bir "özel sözleşmeli personel" pozisyonunda 3'er yıllık sözleşme ile taşeronken aldığı ücrete çalıştıracağı ve bu pozisyona da sınavla alım yapacağı ortaya çıkmıştır. Kamuda görev yapan yaklaşık 700 bin işçinin de sadece 150 bininin bu pozisyona geçeceği belirtilmektedir. Özetle kadro söylemi bir aldatmaca olup işçiler yeni bir taşeron sistemine mahkûm edilmeye devam edilecektir.

Bakmakla yükümlü oldukları nüfus ile birlikte düşündüğümüzde devasa bir insan topluluğuna tekabül eden taşeron işçilere dönük daha fazla güvencesizleştirme ve aldatma politikaları kabul edilemezdir. Bu insanların, yurttaş ve emekçi olmaktan kaynaklı sosyal, ekonomik ve siyasal haklarına dair TBMM'ye de büyük görevler düşmektedir. Bu bağlamda, Taşeron işçilerin sorunlarının araştırılması ve bu sorunlara çözümler bulunması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.